

AMBITIES DUURZAAMHEID

SEPTEMBER 2023

WAAROM?

AANLEIDING

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) wil aan de slag met duurzaamheid en heeft duurzaamheid daarom als thema verankerd in het beleidsplan 2023-2027. Momenteel is er vanuit de organisatie nog geen zicht een bijdrage aan een beter klimaat, het verbruik van grondstoffen en energie en de effecten ervan op de leefomgeving. Daarom wil VRMWB in juli 2023 een visie en een plan van aanpak hebben om toe te werken naar een duurzame organisatie. Dit begint bij een duidelijke ambitie en strategie gebaseerd op een visie om van daaruit pragmatisch richting te geven aan duurzaamheid binnen de organisatie.

WAAROM

Als overheidsorganisatie, in onze rol binnen het veiligheidsdomein, zijn wij ons bewust van onze voorbeeldfunctie. Wij ervaren direct de consequenties van klimaatverandering in onze kernactiviteiten en daarom willen we een bijdrage leveren aan een veilige, gezonde, duurzame en sociale leefomgeving. Ons doel is het behoud van de aarde voor komende generaties zodat ook onze kinderen bij de brandweer kunnen.

DUURZAAMHEIDSAMBITIE

'Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant draagt actief bij aan een veilige, gezonde, duurzame en sociale leefomgeving'

De stip op de horizon formuleren we als volgt: **In 2050 zijn we als VRMWB volledig CO₂-neutraal**¹

Als duurzaamheidskapstok kiezen we de [Sustainable Development Goals](#) (SDG's of 'Global Goals'). Dit zijn 17 globale duurzame ontwikkelingsdoelstellingen geformuleerd vanuit de Verenigde Naties om een einde te maken aan armoede, ongelijkheid en klimaatverandering in 2030. We kiezen de SDGs omdat het een framework is dat al wordt gebruikt binnen de organisatie en in de opleiding. Daarnaast sluiten we hiermee aan bij de landelijke visie op duurzaamheid vanuit het Nederlands Instituut voor Publieke Veiligheid (NIPV). De SDGs bieden een brede kijk op duurzaamheid en duurzame ontwikkeling.

SDG's ('Global Goals')

Op basis van potentiële impact en de invloedssfeer van VRMWB zijn vijf SDG's gekozen waar we als organisatie een bijdrage aan willen en kunnen leveren. Dit zijn:

- SDG 3: Goede gezondheid en welzijn

¹ Op basis van de nulmeting bepalen we reductie en compensatie doelstellingen richting 2050.

- SDG 10: Ongelijkheid verminderen
- SDG 12: Verantwoorden Consumptie en Productie
- SDG 13: Klimaatactie
- SDG 17: Partnerschap om de doelstellingen te bereiken

De SDG's zijn vertaald naar *thema's* voor VRMWB. Hierbij nemen we de [SDG's in Nederlandse context](#) als basis. We sluiten aan op de thema's vanuit het NIPV maar hebben een duidelijke focus aangebracht voor onze eigen veiligheidsregio. Op basis van deze visie en ambitiebepaling zullen in het vervolgtraject concrete doelstellingen en bijbehorende activiteiten per thema worden geformuleerd. Wanneer er een afweging gemaakt moet worden hebben we de hoogste ambities op SDG 3, 12 en 13.

KLIMAAT

Het bestrijden van klimaatverandering en haar consequenties. Dit thema focust zich op de reductie van broeikassen, specifiek CO₂-uitstoot. Hierbij zetten we in op het verduurzamen van transport en mobiliteit, de energietransitie en het reduceren van onze CO₂-voetafdruk in de keten. Daarmee hangt het thema klimaat nauw samen met het thema circulariteit. We voeren als VRMWB een CO₂-nulmeting uit, certificeren ons op de CO₂-prestatieladder en formuleren een bijbehorend actieplan om onze CO₂-voetafdruk te reduceren.

Hiermee dragen we bij aan **SDG 13 Klimaatactie**, met als hoofddoelstelling:

- **2050: CO₂-neutrale Veiligheidsregio.**

CIRCULARITEIT

Het bijdragen aan een circulaire economie door het verminderen en efficiënter gebruik van (primaire) grondstoffen, hoogwaardig hergebruik en levensduurverlenging en het verminderen van afval. Aan de voorkant speelt duurzaam inkopen (met MVI -maatschappelijk verantwoord inkopen- in het huidige inkoopbeleid als basis) een belangrijke rol, waarbij we de zogenaamde [R-ladder](#) voor circulariteit toepassen om circulariteit te bevorderen: Refuse, Rethink, Reduce, Reuse, Repair, Recycle, Recover.

Tijdens de gebruiksfase zetten we in op het verlengen van de levensduur van producten door bijvoorbeeld goed onderhoud en reparatie. Op het moment dat producten het einde van de levensduur bereiken zorgen we voor waardebehoud door hergebruik of ten minste recycling om zo afval te reduceren.

Hiermee dragen we bij aan **SDG 12 Verantwoorde consumptie en productie** en committeren we ons aan de Rijksbrede doelstellingen:

- **2030: 50% minder primair grondstoffenverbruik**
- **2050: een volledig circulaire veiligheidsregio waarin zoveel mogelijk duurzame hernieuwbare grondstoffen worden gebruikt, producten en grondstoffen worden hergebruikt en er nauwelijks afval bestaat**

MENS

Onze medewerkers maken onze missie mogelijk. Vitale medewerkers werken beter samen, hebben plezier in hun werk, zijn bevoegen, hebben een hogere productiviteit en melden zich minder vaak ziek. Door in te zetten op vitaliteit zorgen we voor duurzame inzetbaarheid en het werkgeluk van onze medewerkers. Met het programma 'Samen Vitaal' borgen we vitaliteit structureel binnen de organisatie middels bewustwordingstrajecten en interventies.

We gebruiken hiervoor de [Vitaliteitsschijf van vijf](#):

- Vitalogisch: zelfbewustzijn, de nut en noodzaak van vitaliteit
- Fysiologisch: fysiek welzijn
- Psychologisch: mentaal welzijn
- Ecologisch: sociaal welzijn, een gezonde werk/privé omgeving en balans
- Filosofisch: spiritueel welzijn over talenten en drijfveren

Hiermee dragen we bij aan **SDG 3 Goede gezondheid en welzijn**.

We zetten als Veiligheidsregio in op diversiteit en inclusie om zo ongelijkheid in ons land te verminderen. We willen als maatschappelijke organisatie een afspiegeling zijn van de maatschappij waarin en waarvoor we werken. Daarnaast willen we als inclusieve organisatie iedereen eerlijke kansen bieden (o.a. middels 'Social Return On Invest' (SROI)) op basis van hun vaardigheden en kwaliteiten. Dit bevordert de brede welvaart² voor een zo groot mogelijke groep.

Hiermee dragen we bij aan **SDG 10 Ongelijkheid verminderen**.

SAMENWERKING

Om onze duurzaamheidsambities te realiseren is samenwerking essentieel. Als VRMWB zijn we een schakel in een groot netwerk, we hebben daarom onze (keten)partners nodig. Maar andersom kunnen we ook hen helpen in het realiseren van hun duurzaamheidsambities. Dit doen wij middels de adviserende rol richting onze partners bijvoorbeeld op gebied van ruimtelijke ordening, BRZO en evenementen. Daarom kiezen we **SDG 17 Partnerschap om doelstellingen te bereiken** als randvoorwaarde en rode draad door alle voorgaande thema's.

STRATEGIE

Horizon - We hebben een duidelijke stip op de horizon voor 2050. Om duurzaamheid praktisch toepasbaar te maken zijn tussendoelstellingen geformuleerd voor de beleidsperiode (t/m 2027).

Focus - In eerste instantie ligt de focus voor VRMWB op concreet uitvoerbare oplossingen. Deze moeten echter worden ondersteund door meetbare resultaten en zichtbaarheid in de organisatie.

² * [Brede welvaart](#) kijkt verder dan economische groei en materiële welvaart. Het gaat over de kwaliteit van het leven hier en nu, rekening houdend met de mate waarin die invloed heeft op de kwaliteit van leven van toekomstige generaties en mensen ergens anders in de wereld.

Aanpak - De aanpak die past bij VRMWB is klein beginnen en initiatieven vervolgens uitbouwen en onderdeel maken van de hele organisatie. Daarnaast willen we inzetten op iconoprojecten en successen meer vieren en delen.

Sturing - We geven de duurzaamheidsambitie en -strategie vorm vanuit een top-down benadering. Na vaststelling door het MT zetten we in op uitvoering vanuit alle lagen van de organisatie. In de eerste fase zal een Green Team de uitvoering coördineren en de organisatie aanjagen.

Middelen - Om de duurzaamheidsambities te realiseren zullen verschillende middelen nodig zijn. In eerste instantie zal de kennis en capaciteit komen vanuit het Green Team. Daarnaast is communicatie belangrijk om de hele organisatie mee te krijgen.

Kosten - Verduurzamen mag investeringen met zich meebrengen als de business case op lange termijn rendabel is. Met het oog op de beperkte middelen maken we een afwegingskader en bepalen we in welke mate activiteiten bijdragen aan onze duurzaamheidsdoelstellingen.

Uitdaging - De grootste uitdaging in de transitie voor VRMWB zit in gedrag en cultuur: hoe maken we elke medewerker bewust van zijn of haar rol en invloed? Daarnaast moeten we als organisatie processen goed inrichten zodat we duurzaam gedrag zoveel mogelijk faciliteren.

Samenwerking - Daar waar het mogelijk is werken we samen met onze partners. We werken samen met de andere Veiligheidsregio's en gemeenten om onze duurzaamheidsambities mogelijk te maken en breder te delen.

ORGANISATIE

Om de duurzaamheidsambities te realiseren en te vertalen naar concrete acties en maatregelen is de gehele organisatie nodig. Enerzijds met het oog op het beleggen van verantwoordelijkheid, anderzijds vanuit expertise. Daarnaast zijn ambassadeurs door de hele organisatie belangrijk om te zorgen dat duurzaamheid breed wordt uitgedragen, geborgd en dat medewerkers het verhaal horen van iemand waar ze zich mee kunnen associëren. We zullen hierbij, naast onze vaste medewerkers, onze vrijwilligers zoveel mogelijk betrekken zodat zij vanuit hun eigen kennisgebied en expertise een bijdrage kunnen leveren.

Verantwoordelijk: Vanuit het MT zijn de manager Techniek, Facilitair en Logistiek (TFL) en manager Strategie en Bedrijfsvoering verantwoordelijk voor het realiseren van de duurzaamheidsambities. Zij geven daarmee uitvoering aan de pijler *Een duurzame en wendbare organisatie* en specifiek *De visie op duurzaamheid en CO₂-voetafdruk* en *Samen Vitaal* uit het beleidsplan 2023-2027.

Ambassadeurs: Alle leden van het Green Team zijn ambassadeur richting de organisatie op verschillende onderdelen en nemen daarnaast een voorbeeldrol in. Daarnaast zien ze voor zichzelf een rol op de volgende manier:

- MT leden: aanspreekpunt voor MT wat betreft visie en realisatie en klankbord richting Green Team;
- Inkoop: vertaling visie naar inkoop en beleid en uitvoering van dit beleid;
- Vrijwilligheid: uitvragen van kennis bij vrijwilligers en communicatie richting de vrijwilligers;

- Coördinator vitaliteit: coördinatie Samen vitaal, focus op pijler mens;
- Vastgoed TFL: ambassadeur richting interne gebruiker en extern gemeenten;
- Projectleiders: Green Team tevens kennisregisseur en rapporteur;
- Adviseurs RBCB, IBOA, S&B, brandweezorg: ambassadeurs en uitvragen van kennis binnen de dagdienst en brandweer (beroepsploegen en vrijwilligers), communicatie richting de dagdienst en brandweer.